

Janković: "Ekologijske implikacije Marcuseove kritike civilizacije"), a također nalazimo dva prikaza ekoloških gibanja u nas (T. Miščančuk: "Ekološka gibanja u svijetu i Jugoslaviji"; S. Mihelj i J. Logožar: "Struktura ekoloških udruženja i sekcija u SRH").

Treći dio zbornika **Ekološka svijest i društvena praksa** sadrži priloge koji problematiziraju fenomen ekološke svijesti u postčernobilskom periodu (R. Supek: "Ekološka svijest nakon Černobila"), odnos teologije i ekologije (tekstovi I. Maštruka i N. Skledara), te utjecaj ekološke problematike na umjetničke prakse (V. Turković: "Estetizacija prostora kao jedan od načina rješavanja ekoloških pitanja"). Razmatraju se i kontradiktorne prakse aktera zaštite okoline (V. Lay: "Praksa zaštite okoline i protivurječnost subjekata koji su u igri"), te problem statusa upotrebnih vrijednosti u okolini (F. Kritovac: "Disfunkcija upotrebnih vrijednosti"). Slijede radovi koji predstavljaju rezultate istraživanja obilježja oblikovanja ekološke svijesti u nas tehnikom kvalitativne analize sadržaja pisanja o ekološkoj problematici u tisku (O. Čaldarović: "Elementi zasnivanja ekološke svijesti u nas"), ispitivanja mišljenja i stavova socioprofesionalnih skupina (D. Roman: "Socioprofesionalne grupe i stavovi o ekološkim problemima"), analize mišljenja mladih o ekološkoj problematici (M. Radanov: "Ekološke orijentacije srednjoškolaca i studenata u Zagrebu"), te ispitivanja javnog mnijenja (D. Palašek i G. Vučinić-Palašek: "Neki elementi ekološke svijesti u Jugoslaviji").

Držimo da zbornik, promatran u cjelini, predstavlja korisno štivo za stjecanje uvida u širinu i neke od aspekata sociološkog pristupa problematici ekološke krize kako za stručnjake, tako i za zainteresiranu javnost.

Tomislav Smerić

Ivan Cifrić (ur.)

EKOLOŠKE DILEME **Zbornik radova**

Sociološko društvo Hrvatske, Zagreb,
1989, 258 str.

Druga knjiga radova nastalih u sklopu znanstvenoistraživačkog rada na projektu "Ekološki aspekti društvenog razvoja", u organizaciji Zavoda za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, nosi naslov **Ekološke dileme**.

Tekstovi u zborniku su tematski svrstani u pet poglavlja. Prva tematska cjelina **Znanost i priroda** sadrži radove koji razmatraju potrebu proširenja znanstvenog interesa ekologije i na duhovnoznanstveno područje (O. Žunec: "Fundamentalna ekologija – socijalna ekologija kao duhovnoznanstvena disciplina"), odnos novovjekovne znanosti spram prirode (D. Matić: "Moderna znanost i koncepcija prirode i čovjeka"), te propituju implikacije modernog poimanja napretka (V. Afrić: "Znanost i ugrožavanje prirodne sredine").

Drugo poglavlje **Urbano društvo i ekologija** čine tekstovi koji tematiziraju ekološku problematiku suvremenosti s aspekta tehnike (I. Rogić: "Metodologijske implikacije sintagme "tehničko društvo"), energetske probleme i politike (O. Čaldarović: "Društvo, energija, ekologija"), i odgovornosti za budućnost suvremenog društva (D. Sergejev: "Presudne dileme u nastajanju ekološke svijesti"), a rad koji zaključuje poglavlje bavi se razmatranjem reakcija urbane lokalne zajednice na ekološku mikrokrizu (A. Štulhofer: "Ekološka mikrokriza i lokalna urbana zajednica").

Treća tematska cjelina nosi naslov **Ekološke vrijednosti u ruralnom**

kontekstu, a čine je dva teksta kojima autori iznose i komentiraju rezultate provedenog empirijskog istraživanja (I. Cifrić: "Seosko stanovništvo i ekološke vrijednosti"; B. Čulig: "Idealno društvo i ekološka svijest").

Četvrto poglavlje **Ekološko obrazovanje** sadrži radove o općim problemima ekološkog odgoja i obrazovanja (M. Stan-ković: "Odgoj, obrazovanje i ekološki problemi"), te o aktualnoj zastupljenosti ekoloških sadržaja u nastavnim programima osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja (V. Turković: "Ekološke teme u obrazovanju"). Također se problematizira odnos znanja (obrazovanja) i razvijanja ekološke svijesti (S. Bogdanović: "Obrazovanje i ekološka s(a)vijest"), te ekološkog obrazovanja i svakodnevnog življenja (F. Kritovac: "Ekološka edukacija i svakodnevnica").

U posljednjem petom poglavlju, pod naslovom **Ideologija i ekologija**, nalazimo tekst A. Milardovića u kojem autor prezentira i razmatra politički ideologijski spektar u ekopokretu (na primjeru Njemačke).

Zbornik zaključuje abecedni popis članka koji se bave socijalno-ekološkim temama objavljenih u razdoblju od 1970. do 1987. u osamnaest časopisa s područja bivše Jugoslavije (priredila J. Logožar i S. Mihelj).

Niz tekstova prezentiranih u **Ekološkim dilemama** proširuje sklop tema socijalnoekološke problematike (prisutnih u prethodno objavljenom zborniku **Društvo i ekološka kriza**), te različitošću teorijskih i metodologijskih pristupa zastupljenih u njima svjedoči o traganju za najprimjerenijim, u kontekstu razvitka discipline koja se sve više etablira i u nas.

Tomislav Smerić

Ivan Cifrić (ur.)

U SUSRET EKOLOŠKOM DRUŠTVU

Zbornik radova

Sociološko društvo Hrvatske, Zagreb, 1990, 207 str.

U susret ekološkom društvu predstavlja treći u nizu zbornika radova nastalih u sklopu rada na projektu "Ekološki aspekti društvenog razvoja" Zavoda za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Autorski prilozi u zborniku podijeljeni su koncepcijski u dvije skupine. U prvom dijelu pod naslovom **Teorijski prostori** nalaze se tekstovi koji se bave određenim teorijskim aspektima socijalnoekološke problematike. Razmatraju se: jedan povijesni primjer odnosa prirode i društva, sredstvima socijalne ekologije kao duhovnoznanstvene discipline (O. Žunec: "Neki ekološki aspekti socijalnih institucija minojskog društva na Kreti"), pretpostavke dovođenja u odnos ekologije i tehnologije unutar sociologije (B. Despot: "Problem odnosa ekologije i tehnologije"), društveni aspekti upotrebe energije (O. Čaldarović: "Kriza energije i društvena teorija"), te se propituju mogućnosti i pretpostavke promjene smjera razvitka od industrijskog ka ekološkom društvu (I. Cifrić: "Promjena smjera – industrijsko i ekološko društvo").

Drugi dio zbornika, pod naslovom **Prostori djelovanja**, sadrži članke koji problematiziraju ulogu i zadatke socijalne ekologije pri artikulaciji poželjne ekološke strategije, odnosno politike (V. Lay: "Ekološke koncepcije i prakse aktera u privrednoj i društvenoj sferi"), te neke aspekte informiranja i komuniciranja o ekološkim i prostornim problemima, koje je sastavnim dijelom programske strategije zaštite i unapređenja okoline (F. Kritovac: "Informiranje i komuniciranje